Güzel Ve Çirkin Sözün Misali
Gönderen Kadir Hatipoglu - Ocak 02 2021 10:35:37

            Güzel Ve
Çirkin Sözün Misali بِسْمِ
اللهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ
اَلَمْ تَرَ
كَيْفَ
ضَرَبَ اللهُ
مَثَلاً
كَلِمَةً
طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ
طَيِّبَةٍ
اَصْلُهَا
ثَابِتٌ
وَفَرْعُهَا
فِى
السَّمَاءِ
"Görmedin mi, Allah güzel bir sözü nasıl misal getirdi? (Güzel bir
söz), kökü sağlam, dalları göğe yükselen bir ağaç
gibidir.” تُؤْتِى
اُكُلَهَا
كُلَّ حِينٍ
 بِاِذْنِ
رَبِّهَا
وَيَضْرِبُ
اللهُ
اْلاَمْثَال&#16
14; لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُ&#16
08;نَ “Bu ağaç Rabbinin izniyle her zaman meyvesini verir.
Öğüt alsınlar diye Allah insanlara misaller getirir.”
وَمَثَلُ
كَلِمَةٍ
خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ
خَبِيثَةٍ
اجْتُثَّتْ
مِنْ فَوْقِ

اْلاَرْضِ
مَا لَهَا
مِنْ قَرَارٍ
“Kötü bir sözün durumu da; yerden koparılmış, ayakta durma imkânı olmayan kötü bir ağacın durumu gibidir." (İbrahim, 14/24-26) Bu ayetler, bizlere iyinin kötüye, güzelin çirkine, imanın küfre, tevhidin şirke, hakkın batıla üstünlüğünü etkileyici bir benzetmeyle tasvir ediyor. Buna göre “güzel söz” dalları göklerde, kökleri de yerin derinliklerinde olan hoş bir ağaç; çirkin söz ise, kökleri yerden kopmuş kötü bir ağaç gibidir. Şimdi veciz bir ifadeyle hakkın ve batılın resmini çizen bu “güzel ağaç” ve “çirkin ağaç” benzetmesini biraz açalım: Hakkı temsil eden güzel ağacın iki temel özelliği olduğunu görüyoruz. Birincisi sağlam olması, diğeri de verimli olmasıdır. Sağlamdır; en şiddetli rüzgârlar karşısında bile sarsılmaz ve yıkılmaz, çünkü kökleri yerin derinliklerindedir. Verimlidir; çünkü her yıl meyve verir. Batılı temsil eden çirkin ağaç ise kökleri yerin yüzeyinde olduğundan temeli sağlam değildir. Sabit bir yeri ve dayanağı da yoktur. Tıpkı hakkın karşısında batılın sağlam dayanaklardan yoksun olması gibi. Bu yüzden en hafif rüzgârlar karşısında bile savrulmaya müsaittir. Peygamberler “hoş sözü” temsil eden “hoş ağacın” en güzel örneklerini teşkil ederler. Bu durumda “söz”ü sadece ağızdan çıkan bir kelimeye indirgememiz doğru değildir. Buradaki söz aynı zamanda bir tavrı, duruşu, inancı ve öğretiyi ifade etmektedir. Tefsirlerimizde, ayetteki “güzel söz”den kastın tevhid inananın özü lâ ilâhe illallah olduğu ifade edilmektedir. Gerçekten de en güzel söz kelime-i tevhiddir. Zaten bütün doğru sözler, güzel huylar ve davranışlar bu yüce kelimenin yansımaları değil midir? Tüm peygamberler bu kelimeyi yüceltme uğruna mücadele vermemişler miydi? Bu durumda çirkin ağaç ise, peygamberlere ve onların ilettikleri mesajlara karşı duran, bu mesajları etkisiz kılmaya çalışan her türlü söz, düşünce ve davranışı temsil eder. Kökü toprağın yüzeyinde kaldığı için topraktan da ona hayat veren yağmurdan da faydalanamaz. Meyve vermediği gibi gölgesinden de bir hayır gelmez. İşte bu şekilde batılın da ne kendisine ne de insanlığa sağladığı veya sağlayacağı bir yarar vardır. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), bir hadisinde Müslüman şahsiyeti tarif ederken ‏‏
أَخْبِرُونِي بِشَجَرَةٍ
تُشْبِهُ
أَوْ
كَالرَّجُلِ
الْمُسْلِمِ
لاَ
يَتَحَاتُّ
وَرَقُهَا
وَلاَ وَلاَ
وَلاَ،
تُؤْتِي
أُكْلَهَا
كُلَّ حِينٍ

 قَالَ ابْنُ
عُمَرَ
فَوَقَعَ فِي
نَفْسِي
أَنَّهَا
النَّخْلَةُ&#15
48; وَرَأَيْتُ
أَبَا بَكْرٍ
وَعُمَرَ لاَ
يَتَكَلَّمَ&#15
75;نِ،
فَكَرِهْتُ
أَنْ
أَتَكَلَّمَ&#15
48; فَلَمَّا
لَمْ
يَقُولُوا
شَيْئًا
قَالَ
رَسُولُ
اللَّهِ صلى
الله عليه
وسلم ‏‏ هِيَ
النَّخْلَةُ
‏ — "Bana müslümâna benzeyen, yahut da: Müslim kimse gibi olan, yaprağı düşmeyen, şöyle olmayan, şöyle olmayan, şöyle olmayan ve meyvesini her zaman verip duran bir ağacı haber veriniz” buyurdu. İbn Omer dedi ki: Onun hurma ağacı olduğu gönlüme düştü, Ebû Bekr ile Omer'i de konuşmuyorlar görünce, ben konuşmak istemedim. Oradakiler birşey söylemeyince Rasûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem): — "O, hurmadır" buyurdu. (Buhârî, “Tefsîr (İbrahim)”, 1). Burada hurma ağacının veya meyvesinin faydalarını sıralayacak değiliz. Ancak çoğunlukla meyvesini yiyerek karınlarını doyurdukları, serinlemek ve dinlenmek için gölgesinden yararlandıkları göz önüne alınırsa kurak çöl ortamında yaşayan müminler için bu ağacın ne kadar hayati bir değeri olduğunu anlamamız zor olmayacaktır. İşte mümin, Allah’ın elçisinin gözünde böyle bir ağaç gibidir. Düşüncesiyle, sözüyle ve davranışıyla çevresine yararlı olur. Yine Resûl’ün ifade buyurduğu gibi
الْمُسْلِمُ
مَنْ سَلِمَ
الْمُسْلِمُ&#16
08;نَ مِنْ
لِسَانِهِ
وَيَدِهِ،
“insanların elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir mümin.” (Buhârî, “İman”, 4) Mümini bu kadar yücelten şey şüphesiz ki en yüce olan Allah’ın sözünü
اِلاَّ

تَنْصُرُوهُ
فَقَدْ
نَصَرَهُ
اللهُ اِذْ
اَخْرَجَهُ
الَّذِينَ
كَفَرُوا
ثَانِىَ
اثْنَيْنِ
اِذْ هُمَا
فِى الْغَارِ
اِذْ يَقُولُ
لِصَاحِبِهِ
لاَ تَحْزَنْ
اِنَّ اللهَ
مَعَنَا
فَاَنْزَلَ
اللهُ
سَكِينَتَهُ
عَلَيْهِ
وَاَيَّدَهُ
بِجُنُودٍ
لَمْ
تَرَوْهَا
وَجَعَلَ
كَلِمَةَ
الَّذِينَ
كَفَرُوا
السُّفْلَى
وَكَلِمَةُ
اللهِ هِىَ
الْعُلْيَا
وَاللهُ
عَزِيزٌ
حَكِيمٌ “Eğer siz ona (Peygamber’e) yardım etmezseniz, (biliyorsunuz ki) inkâr edenler onu iki kişiden biri olarak (Mekke’den) çıkardıkları zaman, ona bizzat Allah yardım etmişti. Hani onlar mağarada bulunuyorlardı. Hani o arkadaşına, “Üzülme, çünkü Allah bizimle beraber” diyordu. Allah da onun üzerine güven duygusu ve huzur indirmiş, sizin kendilerini görmediğiniz birtakım ordularla onu desteklemiş, böylece inkâr edenlerin sözünü alçaltmıştı. Allah’ın sözü ise en yücedir. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.” (Tevbe, 9/40) vicdanının derinliklerinde ve davranışlarında taşımasından kaynaklanmaktadır. Bu yüzdendir ki, aynı zamanda mümini temsil eden “güzel ağacın” dalları yükseklerdedir. Çünkü faydalı davranışlarıyla “güzel sözü” göklere, yücelere taşıyan mümindir مَنْ
كَانَ

يُرِيدُ
الْعِزَّةَ
فَلِلَّهِ
الْعِزَّةُ
جَمِيعًا
اِلَيْهِ
يَصْعَدُ
الْكَلِمُ
الطَّيِّبُ
وَالْعَمَلُ
الصَّالِحُ
يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ
يَمْكُرُونَ
السَّيِّئَا&#15
78;ِ لَهُمْ
عَذَابٌ
شَدِيدٌ
وَمَكْرُ
اُولَئِكَ
هُوَ يَبُورُ
“Her kim şan ve şeref istiyorsa bilsin ki, şan ve şeref bütünüyle Allah’a aittir. Güzel sözler ancak O’na yükselir. Salih ameli de güzel sözler yükseltir. Kötülükleri tuzak yapanlar var ya, onlar için çetin bir azap vardır. İşte onların tuzağı boşa çıkar.” (Fâtır, 35/10). Müminin, Allah ve Resûlü nazarındaki bu itibarı, inananlar olarak bizleri onurlandırmakla beraber aynı zamanda bize ağır bir sorumluluk da yüklemektedir. Zira bu şerefe nail olabilmek onu liyakatle taşıyabilme çabasıyla mümkündür. O halde Allah Resûlü’nün benzetmesinde ifadesini bulan hurma ağacı misali her tarafımızdan fayda dökülen bir karaktere sahip olmak durumundayız. Bizler bu çaba içinde olduğumuz müddetçe şuna kesin olarak inanmalıyız ki Allah hem dünya hem de ahirette sahip olduğumuz bu sağlam inançla ve sözle bizleri ayakta tutar. Ancak bu sayede çeşitli bela ve musibetlere karşı dayanma gücüne sahip oluruz.   Mahmut DEMİR

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler